

Report merytoryczny za 2020

W 2019 roku fundacja Feminoteka kontynuowała swoje dotychczasowe działania – przeciwdziałanie przemocy wobec kobiet i dziewcząt, skupiając coraz więcej uwagi na kwestii przemocy seksualnej wobec kobiet. Ponieważ, o ile inne rodzaje przemocy - fizyczna, psychiczna, a także ekonomiczna są analizowane w badaniach warszawskich czy wojewódzkich, o tyle kwestię przemocy seksualnej porusza się bardzo rzadko lub wcale, najczęściej wzmianki na temat tego rodzaju przemocy dotyczą dzieci - w badaniach przeprowadzonym wśród mieszkańców Warszawy zjawisko przemocy seksualnej nie pojawiło się. Tymczasem analiza zjawiska przemocy seksualnej prowadzonej w Polsce, w Europie i na świecie pokazują, że jest to najbardziej niedoszacowana grupa doświadczająca przemocy, a jej skutki są najbardziej traumatyczne. Ponadto wciąż funkcjonuje wiele mitów i stereotypów na temat tego zjawiska powielane przez przedstawicieli różnych instytucji (w tym pomocowych czy wymiaru sprawiedliwości, lekarzy) i społeczeństwo, które przyczyniają się do wtórnego zranienia.

Prowadziłyśmy telefon interwencyjny dla kobiet doświadczających przemocy, bezpłatne porady prawne, psychologiczne, grupę wsparcia i jak co roku, wydawałyśmy raporty i inne publikacje oraz promowałyśmy autorki i autorów, publikacje, wydawnictwa poświęcone szeroko rozumianej problematyce kobiecej. Nawiązałyśmy współpracę z nowymi organizacjami i instytucjami, głównie z Norwegii i Islandii. Zorganizowałyśmy także dwie kampanie edukacyjno-informacyjne poświęcone przemocy wobec kobiet i dziewcząt.

Po raz siódmy zorganizowałyśmy ogólnopolską akcję antyprzemocową One Billion Rising/ Nazywam się Miliard, w której udział wzięło niemal 100 miejscowości w Polsce. Możemy śmiało powiedzieć, że jest to największa antyprzemocowa akcja w Polsce.

Ponadto przez cały rok prowadzony był **Serwis internetowy Feminoteki – feminoteka.pl**, który cieszy się niesłabnącą popularnością i znów zanotowałyśmy zwiększenie się liczby swoich odbiorczyń i odbiorców, codziennie odwiedza nas niemal 45 tysięcy Fundacja ma także swój profil na portalu społecznościowym facebook i ma ponad 50 tysięcy fanek i fanów. Strona internetowa jak i facebook są jednym z głównych sposobów docierania do różnych grup, instytucji oraz osób indywidualnych i upowszechniania informacji o sytuacji kobiet i dziewcząt zarówno w Polsce jak i na świecie.

Ze środków z 1% organizowałyśmy dwie antyprzemocowe akcje: 14 lutego One Billion Rising/ Nazywam się Miliard i warsztaty w ramach 16 dni Działań Przeciwko Przemocy wobec Kobiet między 25.11 a 10.12.2019.

W fundacji Feminoteka w 2019 roku pracowały następujące osoby: Agnieszka Czapczyńska (psycholożka), Jolanta Gawęda, Urszula Grycuk (prawniczka), Joanna Piotrowska, Natalia Skoczylas, Monika Milewska były zatrudnione na umowy-zlecenia lub umowy o dzieło przy poszczególnych projektach realizowanych przez Feminotekę. Ponadto z Feminoteką

współpracuje przy różnych projektach około 15 ekspertek i ekspertów, trenerek i trenerów. W tym czasie z Feminoteką współpracowało ok. 25 wolontariuszek i wolontariuszy, którzy pomagali głównie w pisaniu relacji ze spotkań, tłumaczeniu tekstów na strony internetowe oraz przy uzupełnianiu strony internetowej naszej organizacji oraz w przygotowaniu spotkań i debat.

Współpracowałyśmy także z kilkudziesięcioma organizacjami w całej Polsce zajmującymi się przeciwdziałaniem dyskryminacji ze względu na płeć.

Przedstawicielki fundacji przez cały rok uczestniczyły w wielu wydarzeniach, konferencjach i debatach poświęconym tematyce dyskryminacji ze względu na płeć. Min. przedstawicielki Feminoteki uczestniczyły jako ekspertki w wielu debatach i konferencjach zarówno w Polsce jak i za granicą.

Poniżej przedstawiamy rezultaty realizowanych w 2019 projektów.

Projekt Play it for Change

Celem projektu Play it for Change / Zagraj w zmianę jest podniesienie wiedzy, świadomości i uwrażliwienie dziewcząt i chłopców na temat przemocy ze względu na płeć. Działania mają zachęcić młodych ludzi do krytycznego myślenia i wzmacnianie ich zdolności do zapobiegania i zwalczania przemocy ze względu na płeć. Służyć temu będą, wykorzystane w projekcie, materiały audiowizualne i muzyczne, ponieważ to właśnie media w dużej mierze powielają i umacniają stereotypy związane z płcią. Projekt jest realizowany w partnerstwie z organizacjami z Chorwacji, Cypru, Grecji, Hiszpanii i Słowenii i jest współfinansowany przez *Program Unii Europejskiej: Prawa, Równość i Obywatelstwo (2014-2020)*. Projekt w Polsce koordynowany jest przez fundację Feminoteka. Projekt realizowany jest od grudnia 2017 roku i potrwa do końca 2019 roku.

Projekt zaczął się od przeprowadzenia badań ankietowych oraz przy pomocy grup fokusowych. Badałyśmy postawy i zachowania nastolatek i nastolatków w wieku 12-18 lat na temat równości płci i przemocy ze względu na płeć oraz zgromadziłyśmy dane na temat wpływu stereotypów płci w mediach audiowizualnych i muzyce na poglądy młodych ludzi. Przeprowadzone zostały także badania i ocena potrzeb nauczycieli i nauczycielek pracujących z młodzieżą nad przeciwdziałaniem przemocy ze względu na płeć.

Badania prowadzone od kwietnia do lipca 2018 obejmowały:

- ankiety przeprowadzone wśród 110 dziewcząt i chłopców (70,9% dziewcząt i 32% chłopców w wieku 12-19 lat);
- grupy fokusowe, w których udział wzięło 24 dziewcząt i chłopców (17 chłopców, 17 dziewcząt; w wieku 11-19 lat);
- grupy fokusowe i wywiady indywidualne (także online)

przeprowadzone wśród 22 nauczycielek/nauczycieli i eukatorek (21 kobiet, 1 mężczyzna).

Z wyników przeprowadzonego badania wynika, że uczennice i uczniowie wiedzą, że piosenki i teledyski wzmacniają stereotypy płci. Zauważają, że sposób przedstawiania kobiet i mężczyzn różni się, a także, że nie jest adekwatny do tego, co obserwują wokół siebie. Choć młodzież

deklarowała, że ważniejsza jest dla nich treść utworów i warstwa muzyczna, niż wygląd wykonawczyń i wykonawców, to zauważyli, że w przedstawieniach kobiet ważny jest wygląd zewnętrzny, ich cechy charakteru wskazują na bierność i niezaradność. Natomiast mężczyźni, wg spostrzeżeń młodzieży biorącej udział w badaniu, są aktywni, dominujący. Ankietowani i ankietowane zdają sobie sprawę z braku równości płci w Polsce. Większość zgadza się też, że przemoc ze względu na płeć jest faktem, wg ich odpowiedzi pojawia się często lub umiarkowanie często. Z badania wynika, że raczej nie doświadczają przemocy rówieśniczej, częściej są jej świadkami. Nie ulegają także wpływom partnerek i partnerów. Najczęstszą formą zachowań przemocowych jest rozsiewanie plotek, doświadczyła tego większość ankietowanych, byli też świadkami.

Prace badawcze w projekcie przeprowadziły Natalia Skoczylas i Jolanta Gawęda pod nadzorem Joanny Piotrowskiej. Raport zostały przygotowany w wersji polskiej i angielskiej i zedytowany do wersji elektronicznej.

Capacity Building Programme – warsztaty dla nauczycielek, nauczycieli i innych osób profesjonalnie pracujących z młodzieżą

Prace nad Capacity Building Programme rozpoczęły się w 2018 roku. Po spotkaniu międzynarodowym w Lublanie 13-14 września 2018 zostały podzielone zadania i do końca roku zostały przygotowane propozycje modułów szkoleniowych.

Zostały wybrane następujące tematy:

- Stereotypy płciowe, różnica między płcią biologiczną, a kulturową, stereotypy płciowe w muzyce
- Czy w przemyśle muzycznym panuje równość płci?
- Przeciwdziałanie przemocy ze względu na płeć przy użyciu środków audiowizualnych
- Jak uwzględnić perspektywę równości płci w codziennej pracy nauczycielskiej?
- Case studies
- Jak przeprowadzić interwencję w klasie

Feminoteka objęła pracę nad modułem „Jak uwzględnić perspektywę równości płci w codziennej pracy nauczycielskiej?”. Działanie projektowe ma swoją kontynuację w roku 2019.

Koordynatorka projektu: Natalia Skoczylas

Projekt „To nie Twoja wina! Stop przemocy wobec kobiet

Projekt był realizowany przez cały 2019 rok. Jego celem było:

- 1) zwiększenie dostępności, różnorodności i kompleksowości oferty pomocy specjalistycznej adekwatnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie poprzez prowadzenie telefonu interwencyjnego porad prawnych i psychologicznych, warsztaty WenDo, warsztaty dla kobiet z traumą, warsztaty dla lekarzy
- 2) ograniczenie stosowania przemocy w rodzinie i zmniejszenie jej zdrowotnych i

społecznych skutków poprzez organizację warsztatów WenDo, warsztaty dla kobiet z traumą, porady psychologiczne oraz prawne, warsztatów dla lekarzy.

3) zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w rodzinach, w których występuje przemoc poprzez organizację akcji promocyjno-informacyjnej dotyczącej zjawiska przemocy wobec kobiet oraz warsztaty WenDo - samoobrony i asertywności,

4) poprawienie funkcjonowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie w różnych sferach życia, m.in. rodzinnej, zawodowej, społecznej m.in. poprzez warsztaty WenDo, warsztaty dla kobiet z traumą, diagnoza i analiza sytuacji.

Poniżej przedstawiamy zakładane w projekcie cele i sposób, w jaki zostały osiągnięte.

1) Zwiększenie dostępności, różnorodności i kompleksowości oferty pomocy specjalistycznej adekwatnej do potrzeb osób dotkniętych przemocą w rodzinie zostało zrealizowane poprzez:

- udzielanie pomocy interwencyjnej dla kobiet z doświadczeniem wszystkich rodzajów przemocy w rodzinie poprzez telefon interwencyjny prowadzony w ramach projektu,
- udzielanie indywidualnej pomocy prawnej i psychologicznej,
- prowadzenie warsztatów WenDo z samoobrony i asertywności,
- prowadzenie warsztatów (joga) dla kobiet z traumą przemocy,
- przeprowadzenie warsztatów dla lekarzy dotyczących procedur postępowania z kobietami po doświadczeniu gwałtu.

2) Ograniczenie stosowania przemocy w rodzinie i zmniejszenie jej zdrowotnych i społecznych skutków zostało osiągnięte poprzez:

- udzielanie porad prawnych i psychologicznych,
- organizację warsztatów WenDo,
- organizację warsztatów dla lekarzy,
- prowadzenie warsztatów (joga) dla kobiet po doświadczeniu traumy przemocy, podczas których uczestniczki uzyskały nowe umiejętności radzenia sobie ze stresem pourazowym, funkcjonowaniem w sytuacjach kryzysowych, trudnych, zaburzających ich codzienne życie. Dzięki warsztatom zwiększyła się także motywacja uczestniczek i umiejętność przerywania sytuacji przemocowej oraz poprawiło się ich funkcjonowanie w obszarze zdrowia psychicznego.

3) Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w rodzinach, w których występuje przemoc zostało osiągnięte poprzez:

- pracę warsztatową podczas warsztatów WenDo – samoobrony i asertywności, dzięki którym uczestniczki podniosły poczucie pewności siebie, własnej sprawczości, umiejętności reagowania na agresywne zachowania. Dzięki warsztatom zwiększyła się także motywacja uczestniczek – kobiet doznających różnych form przemocy w rodzinie - do przerywania przemocowych zachowań i konstruktywnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach, podniósł

się też poziom świadomości i wiedzy, gdzie w razie potrzeby mogą się zgłosić, by otrzymać pomoc na terenie Warszawy.

- 4) Poprawienie funkcjonowania osób dotkniętych przemocą w rodzinie w różnych sferach życia, m.in. rodzinnej i społecznej nastąpiło m.in. dzięki kompleksowej pomocy (interwencyjnej, diagnostycznej, wsparciu prawnemu, psychologicznemu i pracy warsztatowej).

Ponadto działania przewidziane w projekcie wymagały współpracy z innymi instytucjami i organizacjami, dzięki czemu udzielona pomoc odpowiadała na konkretne potrzeby kobiet zgłaszających się od naszej organizacji, a jednocześnie przyczyniło się to do wzmocnienia systemu pomocy ofiarom przemocy w rodzinie w Warszawie.

W ramach projektu zostały osiągnięte następujące rezultaty:

W okresie sprawozdawczym styczeń - listopad 2019 zostały osiągnięte następujące rezultaty:

- 660 godzin dyżurów przy telefonie odbyło się,
- 220 rozmów pierwszego kontaktu odbyło się,
- 345 telefonów od osób dzwoniących na telefon interwencyjny odebrano,
- 2 grupy warsztatowe jogi dla kobiet z doświadczeniem traumy powstały,
- 20 kobiet uczestniczyło w warsztatach jogi dla kobiet z doświadczeniem traumy,
- 48 godzin warsztatu (joga) dla kobiet z doświadczeniem traumy odbyło się,
- 253 godzin porad prawnych odbyło się,
- 253 godzin porad psychologicznych odbyło się,
- 45 godzin indywidualnej i szczegółowej analizy sytuacji zostało zrealizowanych,

Dodatkowe informacje dotyczące rezultatów realizacji zadania publicznego:

Łączna liczba uczestniczek programu: 220 – karty zgłoszeniowe;

Liczba udzielonych porad prawnych: 80 - karty zgłoszeniowe i rejestracyjne;

Liczba udzielonych porad psychologicznych: 93 - karty zgłoszeniowe i rejestracyjne.

— .

Projekt współfinansowany z Urzędu m.st. Warszawy koordynowała Monika Milewska

Akcja Nazywam się Miliard/ One Billion Rising Poland

W 2019 roku akcja odbyła się w 80 miejscowościach w całej Polsce. Akcję organizowały zarówno osoby indywidualne, ośrodki pomocy społecznej czy lokalne organizacje pozarządowe. Część tych grup/ organizacji należy do Antyprzemocowej Sieci Kobiet powołanej przez Feminotekę w 2014 roku po pierwszej akcji Nazywam się Miliard/ One Billion Rising w Polsce. Lista miejscowości, które brały udział w akcji w 2019 roku:

1. Aleksandrów Łódzki
2. Białystok

3. Bobolice
4. Bukowno
5. Bydgoszcz
6. Bytom
7. Chorzów
8. Choszczno
9. Czarnków
10. Częstochowa
11. Człuchów
12. Dąbrowa Górnicza
13. Debrzno
14. Dobrzyń nad Wisłą
15. Elbląg
16. Gdańsk
17. Gorzów Wielkopolski
18. Gryfice
19. Gryfino
20. Głogów
21. Jędrzejów
22. Kalisz Pomorski
23. Katowice
24. Kielce
25. Konin
26. Koszalin
27. Koło
28. Kołobrzeg
29. Kraków
30. Lublin
31. Łowicz
32. Łódź
33. Mielec
34. Mielno
35. Mieroszów
36. Niepołomice
37. Obrzycko
38. Olkusz
39. Olsztyn
40. Opole
41. Ozimek
42. Pisz
43. Piła
44. Poznań
45. Puszczykowo
46. Płock
47. Pyrzyce

48. Raciąż
49. Radzanów
50. Resko
51. Ruciane-Nida
52. Ruda Śląska
53. Rzeszów
54. Sanok
55. Sieradz
56. Skierniewice
57. Sławno
58. Słupsk
59. Sochaczew
60. Sosnowiec
61. Stargard
62. Strzegom
63. Szczecin
64. Szczecinek
65. Świdnica
66. Tarnów
67. Tomaszów Mazowiecki
68. Toruń
69. Ustka
70. Warszawa
71. Wałbrzych
72. Wrocław
73. Zakopane
74. Zawiercie
75. Zawiercie
76. Zielona Góra
77. Zgierz
78. Złotniki Kujawskie
79. Złotów
80. Żychlin

Temat akcji był dla niektórych grup trudny, bo dotyczył gwałtu. Hasło brzmiało „Tylko TAK oznacza zgodę. Seks bez zgody to gwałt”. Kilka grup, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach, nie zdecydowało się włączyć. Część organizowała akcję pod skróconym hasłem „Tylko TAK oznacza zgodę”, kilka grup organizowało akcję pod hasłem z 2018 roku „Lokalnie i solidarnie przeciw przemocy wobec kobiet”. Ta reakcja pokazuje, jak temat przemocy seksualnej, w tym gwałtu, jest w Polsce trudny. Ale właśnie dlatego zdecydowałyśmy się w 2020 roku je powtórzyć.

W ramach akcji zostały przygotowane ulotki informujące czym jest zgoda na kontakty intymne, które zostały rozesłane do organizatorek akcji, zostały też przygotowane materiały graficzne do mediów społecznościowych (Facebook, Instagram) w formie memów, nakładka na zdjęcie profilowe, jak również materiały graficzne do wykorzystania w wydarzeniach tworzonych na

Facebooku czy na Fanpageach poszczególnych grup. Plakat promujący akcję został przygotowany przez graficzkę Basię Flores, plakaty otrzymały wszystkie grupy biorące udział w akcji, jak również przypinki z logo i hasłem akcji.

W Warszawie prócz samej akcji, która odbyła się 24 lutego na Placu Zamkowym, a poprzedzona była 3 próbami, podczas których uczestniczki mogły nauczyć się układu tanecznego, zorganizowany został też Chór Cór – czyli grupa kobiet, które podczas akcji wykonywały polską wersję utworu „Tańczę, bo mam dość” podczas akcji. Występ chóru poprzedzony był również próbami, które prowadziła autorka polskiej wersji utworu Katarzyna Jackowska-Enemu

Prócz samej akcji w formie tańca, przygotowaliśmy petycję do Ministerstwa Sprawiedliwości o zmianę definicji gwałtu w polskim prawie na takie, które (zgodnie z wytycznymi Konwencji Stambulskiej i zaleceniami EIGE) zawierałoby kwestię zgody. Petycję podpisało ponad 2 tysiące osób. Zdając sobie sprawę, że temat ten wywołuje kontrowersje, także w świecie prawniczym, akcja miała charakter informacyjno-edukacyjny, jej celem było oswojenie społeczeństwa z tą propozycją, wyjaśnienie, na czym polega świadoma zgoda na kontakty seksualne, dlatego powtórzymy ją w tym roku, łącząc siły z Amnesty International, które przygotowało swoją petycję dokładnie w tej sprawie petycję. Ponadto rozpoczęliśmy współpracę z Parlamentarnym Zespołem ds. Kobiet, gdzie wspólnie pracujemy nad definicją i sposobem wprowadzenia zmiany definicji do prawa karnego.

W ramach akcji w 2019 zostały przygotowane ulotki wyjaśniające czym jest świadoma zgoda i rozesłane do organizatorek w całej Polsce, zostały przygotowane materiały graficzne na media społecznościowe, filmik zachęcający do udziału w akcji i wyjaśniający, czym jest One Billion Rising, a także projekty graficzne plakatów do wykorzystania przez lokalne organizatorki. Akcja odbywała się pod honorowym patronatem Rzecznika Praw Obywatelskich, co podniosło jej rangę. Zrobiliśmy także ankietę podsumowującą akcję, z której wnioski zostały wykorzystane do organizacji akcji w 2020 roku.

Stoisko i działania przeciwprzemocowe podczas Pol'n'Rock Festiwal (dawniej Woodstock).

Działania przygotowujące do uczestnictwa w festiwalu Pol'and"Rock zaczęliśmy szkoleniami dla członkiń zespołu, czyli pracowniczek Feminoteki i wolontariuszek, głównie lokalnych organizatorek akcji Nazywam Się Miliard. Dwudniowe szkolenia odbyły się w dwóch cyklach w lipcu 2019. W sumie wzięło w nich udział 25 osób, udział potwierdzony listami obecności.

I szkolenie antyprzemocowe odbyło się w terminie 6-7.07.2019, wzięło w nim udział 16 osób.

II szkolenie antyprzemocowe odbyło się w terminie 13-14.07.2017, wzięło w nim udział 9 osób. Szkolenia miały przygotować wolontariuszki merytorycznie oraz na bytowe warunki festiwalowe.

W każdym cyklu warsztatowym znalazły się moduły dotyczące pierwszego kontaktu z osobą doświadczającą przemocy (w tym seksualnej), czym jest świadoma zgoda (consent), prawo, czy dyskusja o warunkach na festiwalu.

Zostały przygotowane materiały graficzne, promocyjne, by nasz namiot na festiwalu wyróżniał się, był widoczny i przyciągał uczestniczki i uczestników.

Na festiwal jechałyśmy z trudnym tematem dotyczącym przemocy seksualnej w tym gwałtu, z hasłem, które towarzyszyło nam na akcji OBR 2019 roku "Tylko TAK oznacza zgodę. Seks bez zgody to gwałt". Ekipę Feminoteki stanowiło 26 osób. Zespół Feminoteki przyjechał dwa dni wcześniej, by przygotować miejsce biwakowania oraz namiot, w którym prowadzone były warsztaty i spotkania.

W specjalnie wynajętym namiocie podczas PolandRock Festiwal prowadziłyśmy rozmowy z uczestniczkami_uczestnikami festiwalu, którzy tłumnie przychodzili do naszego kolorowego namiotu, magnesem były wodne tatuaże z hasłami dotyczącymi zgody na kontakty intymne. Nasze działania były bardzo różnorodne. Prowadziłyśmy warsztaty:

- „Samoobrona, głos i postawa”, Warsztaty pracy z głosem i postawą w samoobronie. Skierowane do kobiet i dziewczyn.
- Haft przeciw przemocy seksualnej, podczas którego osoby uczestniczące haftowały hasła przeciwprzemocowe
- Warsztat „To ja wyznaczam granice” Niechciane zaczepki, komentarze, dotyk? Jak jasno i bezpiecznie komunikować o swoich granicach psychicznych i fizycznych. Co zrobić, gdy ktoś je narusza?
- Warsztat: "Stereotypy kontra przemoc"
Jakie stereotypy służą przemocy seksualnej? Co takiego robią zwłaszcza kobietom doświadczającym przemocy seksualnej? Jak ich nie powielać? Stereotypami posługujemy się wszystkie/ wszyscy, ale można je wykorzystać w dobrym celu!
- Warsztat: "O co chodzi z tą zgodą?"
Wyjaśniamy kwestię świadomej zgody na kontakty seksualne z uwzględnieniem relacji nieheteronormatywnych.
- "Storytelling – Wasze historie reakcji na przemoc"
Rozmawiałyśmy o tym jak czujemy się przy konfrontacji, ale także o uczuciach towarzyszących decyzji o niepodejmowaniu działania. Zastanowimy się czy da się wypracować uniwersalną, bezpieczną ścieżkę reagowania na przemoc.

Warsztaty odbywały się codziennie od 31.07 do 3.08, czyli przez cały czas trwania festiwalu.
Program:

31.07 ŚRODA

g. 11:00 Nazywam się Miliard/ One Billion Rising Poland - próby do akcji przeciwprzemocowej w formie tańca (namiot WARSZTATOWY ASP)

g. 12:00 Warsztat: „Samoobrona, głos i postawa”,
Bądź słyszalna i pewna siebie! Warsztaty pracy z głosem i postawą w samoobronie.
Skierowane do kobiet i dziewczyn.

g. 13:00-15:00 Haft przeciw przemocy seksualnej
Wspólne działanie i gadanie, a do tego piękne, zaangażowane hafty. Przywieziemy wzory, tamborki, bardzo kolorowe nitki. I zapraszamy do wspólnego aktywistycznego haftowania. Działanie dla wszystkich chętnych. Z pojedynczych makatek stworzymy jedną wielką,

wspólną!

👤g. 16:00 Warsztat „To ja wyznaczam granice”

Niechciane zaczepki, komentarze, dotyk? Jak jasno i bezpiecznie komunikować o swoich granicach psychicznych i fizycznych. Co zrobić, gdy ktoś je narusza?
Skierowane do kobiet i dziewczyn

👤g. 18:00 Warsztat: "Stereotypy kontra przemoc"

Jakie stereotypy służą przemocy seksualnej? Co takiego robią zwłaszcza kobietom doświadczającym przemocy seksualnej? Jak ich nie powielać? Stereotypami posługujemy się wszystkie/ wszyscy, ale można je wykorzystać w dobrym celu!

➡ 1.08 CZWARTEK

👤g. 9:00 Nazywam się Miliard/ One Billion Rising Poland - próby do akcji przeciwprzemocowej w formie tańca (namiot WARSZTATOWY ASP)

👤g. 13:00-15:00 Haft przeciw przemocy seksualnej

Wspólne działanie i gadanie, a do tego piękne zaangażowane hafty. Przywieziemy wzory, tamborki, bardzo kolorowe nitki. I zapraszamy do wspólnego aktywistycznego haftowania. Działanie dla wszystkich chętnych.

👤g. 14:00 Warsztat: "O co chodzi z tą zgodą?"

Wyjaśniamy kwestię świadomej zgody na kontakty seksualne z uwzględnieniem relacji nieheteronormatywnych.
Skierowane do kobiet i dziewczyn

👤g. 16:00 Warsztat „To ja wyznaczam granice”

Niechciane zaczepki, komentarze, dotyk? Jak jasno i bezpiecznie komunikować o swoich granicach psychicznych i fizycznych. Co zrobić, gdy ktoś je narusza?
Skierowane do kobiet i dziewczyn

➡ 2.08 PIĄTEK

👤g. 9:00 Nazywam się Miliard/ One Billion Rising Poland - próby do akcji przeciwprzemocowej w formie tańca (namiot WARSZTATOWY ASP)

👤g. 12:00 "Storytelling – Wasze historie reakcji na przemoc"

Porozmawiamy o tym jak czujemy się przy konfrontacji , ale także o uczuciach towarzyszących decyzji o niepodejmowaniu działania. Zastanowimy się czy da się wypracować uniwersalną, bezpieczną ścieżkę reagowania na przemoc.

Dla kobiet i dziewczyn

g. 13:00-15:00 Haft przeciw przemocy seksualnej

Wspólne działanie i gadanie, a do tego piękne zaangażowane hafty. Przywieziemy wzory, tamborki, bardzo kolorowe nitki. I zapraszamy do wspólnego aktywistycznego haftowania. Działanie dla wszystkich chętnych.

g. 16:00 Warsztat „To ja wyznaczam granice”

Niechciane zaczepki, komentarze, dotyk? Jak jasno i bezpiecznie komunikować o swoich granicach psychicznych i fizycznych. Co zrobić, gdy ktoś je narusza?
Skierowane do kobiet i dziewczyn

g. 18:00 Warsztat: "Stereotypy kontra przemoc"

Jakie stereotypy służą przemocy seksualnej? Co takiego robią zwłaszcza kobietom doświadczającym przemocy seksualnej? Jak ich nie powielać? Stereotypami posługujemy się wszystkie/ wszyscy, ale można je wykorzystać w dobrym celu!

 3.08 SOBOTA

g. 9:00 Nazywam się Miliard/ One Billion Rising Poland - próby do akcji przeciwprzemocowej w formie tańca (namiot WARSZTATOWY ASP)

g. 12:00 "Storytelling – Wasze historie reakcji na przemoc"

Porozmawiamy o tym jak czujemy się przy konfrontacji, ale także o uczuciach towarzyszących decyzji o niepodejmowaniu działania. Zastanowimy się czy da się wypracować uniwersalną, bezpieczną ścieżkę reagowania na przemoc.
Dla kobiet i dziewczyn

g. 14:00 Warsztat: „Samoobrona, głos i postawa”,

Bądź słyszalna i pewna siebie! Warsztaty pracy z głosem i postawą w samoobronie.
Skierowane do kobiet i dziewczyn.

g. 16:00 Warsztat „To ja wyznaczam granice”

Niechciane zaczepki, komentarze, dotyk? Jak jasno i bezpiecznie komunikować o swoich granicach psychicznych i fizycznych. Co zrobić, gdy ktoś je narusza?
Skierowane do kobiet i dziewczyn

 CODZIENNIE 31.07-3.08, g. 10:00-20:00

 Poradnictwo przeciwprzemocowe

Przez cały festiwal prowadzimy indywidualne poradnictwo dotyczące przemocy seksualnej: niechcianego dotyku, molestowania, gwałtu i in. Dyżurować będą ekspertki przeciwprzemocowe po specjalistycznych szkoleniach, prawniczki.

Działania skierowane do kobiet i dziewczyny, by w bezpiecznym miejscu i atmosferze mogły poradzić się, uzyskać pomoc.

Z porad będą mogły skorzystać dziewczyny i kobiety posługujące się językiem migowym.

Migać będzie Ada Brzoska, wykładowczyni i tłumaczka języka migowego, organizatorka akcji Nazywam się Miliard / One Billion Rising - KOŁO.

Wodne tatuaże

Tylko "TAK" oznacza zgodę, Seks "TAK", tylko, gdy powiem TAK i wiele innych wzorów. Na miejscu pomagamy profesjonalnie nałożyć wodny tatuaż, by wyglądał pięknie :-)

Zdjęcia z naszym plakatem Tylko "TAK" oznacza zgodę

Będą z nami członkinie Antyprzemocowa Sieć Kobiet i lokalne organizatorki akcji Nazywam się Miliard/ One Billion Rising z Koła, Bielsko-Białej, Białegostoku, Gdańska, Obrzycka, Poznań, Serocka, Stargardu, Szczecina, Strzegomia, Rzeszowa, Torunia, Wałbrzycha, silna grupa z Fundacja na rzecz Równości i jednocześnie organizatorki akcji Nazywam się Miliard z Wrocławia. A także osoby z Fundacji przeciw Kulturze Gwałtu.

W każdym z warsztatów brało udział ok. 10-15 osób. Na tyle pozwalały warunki warsztatowe jak również miejsce w namiocie. Ale większości warsztatów przyglądała się także publiczność, ponieważ namiot był otwarty przez cały czas trwania festiwalu. 14 warsztatów zgromadziło zatem minimum 200 osób.

Codziennie odbywały się także próby tańca do akcji One Billion Rising. Taniec wykonałyśmy pod małą sceną, po koncercie Majki Jeżowskiej, która przyciągnęła tłumy.

Ponadto przeszkolone lokalne koordynatorki akcji One Billion Rising chodziły w festiwalowy tłum, wyróżniając się szarfami z napisem „Stop gwałtom” i rozmawiały z festiwalowiczami, rozdawały ulotki na temat zgody na kontakty intymne, zapraszały do naszego namiotu na warsztaty

Przez cały czas trwania festiwalu prowadziłyśmy poradnictwo przeciwprzemocowe dotyczące przemocy seksualnej. Dyżurowały ekspertki przeciwprzemocowe po specjalistycznych szkoleniach, prawniczki. Z porad mogły skorzystać dziewczyny i kobiety posługujące się językiem migowym. Migała Ada Brzoska, wykładowczyni i tłumaczka języka migowego, organizatorka akcji Nazywam się Miliard / One Billion Rising - KOŁO.

Przez nasz mega kolorowy, energetyczny namiot przeszły tłumy. Szacujemy, że codziennie było to ok. tysiąc osób.

Po festiwalu przeprowadziłyśmy ankietę ewaluacyjną. Podsumowanie ankiety:

Fundacja Feminoteka po raz pierwszy miała swój namiot na Pol'and'Rock Festiwal, pierwszy raz także przygotowywała i koordynowała pracę tak dużej grupy osób z różnych stron Polski w trudnych warunkach festiwalowych. Wiele kwestii dla nas samych było zaskoczeniem, nie o wszystkim organizatorzy festiwalu informowali. Musiałyśmy więc na bieżąco dostosowywać się do sytuacji, ogarniać, łątać.

Polandrockowa Ekipa pod sztandarem Feminoteki była także niezwykle różnorodna – z niektórymi osobami już współpracowałyśmy i znałyśmy się osobiście z innymi nie. Niektóre osoby miały wysoką merytoryczną wiedzę i doświadczenie w przeciwpzemcowych działaniach, inne niewielką. Część od lat organizuje akcję Nazywam się Miliard, inne dopiero od niedawna. Niektóre (mniejszość) była już na Pol'and'Rocku, inne nigdy itd. itp.

Różnorodność jest wielką wartością naszej grupy, a jednocześnie olbrzymim wyzwaniem, by działania, sposób koordynacji, prowadzenia grupy był jak najlepszy.

To, co wynikało z udzielonych odpowiedzi, zwłaszcza odpowiedzi otwartych, to wielka różnorodność grupy – to, co jednym się podobało i było wartością, dla innych stanowiło przeszkodę czy pewną trudność. Jedne z Was wolałyby bardziej dyrektywne zarządzanie, sztywne planowanie, inne doceniały możliwość zmian, reagowania na bieżącą sytuację, samopoczucie danej osoby i możliwości, a także na nieprzewidziane wydarzenia, które są czymś normalnym podczas tak dużego festiwalu.

To, co niemal jednogłośnie wybrzmiało w ankiecie, to konieczność większej integracji. Tego z pewnością zabrakło. Zjeżdżaliśmy się i rozjeżdżaliśmy w różnych terminach, nocowałyśmy w różnych miejscach. Rozproszone noclegi nie były naszym założeniem, tak wyszło „w praniu” - nie otrzymałyśmy tyle wejściówek ile planowałyśmy, podobnie było z wjazdówkami, kombinowałyśmy. To utrudniało i kontakt, i integrację, a też bardzo obciążało organizacyjnie (przywieźć, zawieźć w dodatku w wielkich korkach).

Sporo uwag dotyczyło także naszego tańca, tak prób, jak i tańca przed sceną. Godziny prób zaproponowane przez organizatorów nie były dla nas atrakcyjne, zwłaszcza że nie było czasu na ich wypromowanie – informację o nich dostałyśmy na kilka dni przed festiwalem, podobnie jak godziną i terminem tańca głównego.

Na pytanie **Czy podobał ci się udział w Pol'and'Rocku? wszystkie uczestniczki odpowiedziały pozytywnie.** Organizację działań osoby wypełniające ankietę oceniły dobrze (65%) lub bardzo dobrze (35%). **Choć organizacja została oceniona wysoko, to jednak pojawiło się wiele pomysłów, jak usprawnić, poprawić ją, by była doskonalsza. Niemal wszystkie osoby wypełniające ankietę zaproponowały jakieś udoskonalenia, zmiany. Były bardzo różnorodne – od technicznych czy logistycznych usprawnień po pomysły na merytoryczne działania w przyszłym roku.** Atmosferę w grupie uczestniczki oceniły bardzo wysoko – 94% z Was dała oceny dobre lub bardzo dobre. Jedna osoba uznała ją za średnią. W odpowiedzi na pytanie co należałoby poprawić, by atmosfera była lepsza najczęściej pojawiała się potrzeba integracji całej ekipy działającej na festiwalu. Jedna osoba zwróciła uwagę na potrzebę powołania jednej osoby odpowiedzialnej za sprawy techniczne, organizacyjno-

życiowe, do której można by się zwracać. Z pojedynczych wypowiedzi pojawiła się też sprawa stricte techniczna, jak to, byśmy wszystkie spały w jednym miejscu i wspólnie jadły posiłki. Wśród listy działań w odpowiedzi na pytanie „**którą z aktywności należałoby powtórzyć podczas kolejnego Pol'and'Rock?**” znalazły się zarówno te zaplanowane wcześniej, jak i te, które wyszły spontanicznie, takie jak „Pisanie na tablicy odpowiedzi na pytanie *Czym jest dla ciebie zgoda na seks*”, czy taniec przed naszym namiotem. Aktywności było 9. Wszystkie chciałyby powtórzyć tatuaże (100%). Zdecydowana większość – między 94% a 82% chciałyby powtórzenia działań takich jak: pisanie na tablicy odpowiedzi na pytania, haft aktywistyczny, warsztaty (po 94%). Powtórzenia prób tańca chciało 88%, zaś tańca - pokazu przed namiotem i poradnictwa - 82%. Mniej, bo 76.5 % z Was chciałyby powtórzenia tańca przed sceną, a najmniej - 58% - chodzenia w tłum.

W ankiecie pojawiło się także pytanie dotyczące pomysłów na przyszły rok. W odpowiedziach było bardzo dużo pomysłów, które chciałybyśmy wykorzystać podczas kolejnego Pol and Rocka.

Uczestniczki ekipy Feminoteki oceniając pobyt podczas festiwalu podkreślały wartość naszej różnorodności (Uzupełniałyśmy się, więc było super) elastyczność i kreatywność grupy (*My. Nasza współpraca, reagowania na bieżącą sytuację, umiejętność uczenia się siebie. Wspólnie spędzony czas i oczywiście możliwość realizowania naszej misji na tak ważnym wydarzeniu*). Zwracały także uwagę na zaangażowanie Ekipy (*Świetne było to, że każda z dziewczyn była zmotywowana do działania. Było to zarażające i powodujące jeszcze większe zaangażowanie w różne aktywności*), chęć podejmowania wyzwań (*Bardzo podobała mi się wymyślona aktywność dziewczyn, które czuły się niezagospodarowane :).*), czy współpracę między sobą (*Podobało mi się, że o sobie nawzajem myślałyśmy, wymieniałyśmy się działaniami z silnym zrozumieniem dla potrzeb toaletowych, jedzeniowych i odpoczynku. Myślę, że każda na miarę swoją rozłożyła sobie tryb praca i zabawa :) mimo że ze wszystkimi się nie znałam od początku (ubolewam trochę) to działałyśmy super sprawnie z pełnym zrozumieniem dla tematu, działałyśmy z misją i było to widać wśród woodstokowiczów :) z Wami wszędzie! ❤️*).

Na pytanie czy wzięłyby udział w festiwalu w 2020 aż 99% osób odpowiedziało tak.

Wydawnictwo, księgarnia

W 2019 roku zostały przez fundację wydane następujące pozycje:

- „Kalendarz Feministyczny na rok 2020
- Książka „**Gwałt w małżeństwie**” D. H. Russell

Dotąd nie wyszła w Polsce książka dotycząca tzw. „Gwałtu w małżeństwie”. Jest to pierwsza publikacja poruszająca temat tabu, czyli gwałty w bliskich relacjach, formalnych i nieformalnych. Wydanie tej pozycji było dla nas priorytetowe również ze względu na specjalizację Feminoteki – przemoc seksualna. Prace nad publikacją trwały od początku roku

2019. Książka ukazała się w grudniu 2019 r., sfinansowana ze środków grantu fundacji im. Batorego, środkami własnymi i wpłatami darczyńców.

Księgarnia Feminoteki stała się sklepem z małym, ale specjalistycznym asortymentem. Kontynuując decyzję z 2017 roku do księgarni były wstawiane głównie pozycje akademickie, z niszowych wydawnictw lub szczególnie istotne dla tematyki feministycznej.

Za pośrednictwem strony księgarni dystrybuujemy gadżety związane z akcjami Feminoteki, takimi jak Nazywam Się Miliard (koszulki, znaczki, plakaty) czy Robię sobie Remont (naklejki, torby).